

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar på skrivelserna Nytt system för företagens miljörapportering och Komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering

Diarienummer KN2025/01978

Sammanfattning

Myndigheterna har i skrivelserna lämnat förslag på en ny nationell digital lösning och de författningsändringar som behövs för att hantera information som ingår i företagens miljörapportering, det vill säga uppgifter som utövarare av miljöfarlig verksamhet årligen ska lämna in till tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 20 § miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av 26 kap. 20 a och b §§ miljöbalken samt information enligt E-PRTR-förordningen.

Svenskt Vatten är generellt mycket positiva till ett uppdaterat, förenklat och mer nutidsanpassat miljörapporteringssystem. Vi är också generellt mycket positiva till ansatsen om "en väg in" för olika typer av datarapportering. Svenskt Vatten ser att "en väg in"-systemet i framtiden kan ersätta den idag, ofta dubbla, rapportering, som sker till myndigheterna kopplat mot miljörapporter, rapportering av biogasdata, rapportering av slamhanteringsdata och rapportering enligt krav till följd av EU-medlemskap. Svenskt Vatten har också en del mer specifika synpunkter på skrivelserna. Samtliga Svenskt Vattens synpunkter redovisas under rubriken "Svenskt Vattens synpunkter" nedan.

Bakgrund

Svenskt Vatten

Svenskt Vatten är branschorganisation för Sveriges VA-organisationer. Vi har över 300 medlemmar vars intressen vi företräder både i nationella och internationella sammanhang. Medlemmarna består av kommuner, kommunala bolag och kommunalförbund inom vattentjänsternas område. En stor andel av Svenskt Vattens medlemmar miljörapporterar årligen till myndigheterna.

Svenskt Vatten är branschorganisationen för landets viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag – VA-organisationerna. Vår vision är att Sverige ska ha rent dricksvatten, friska sjöar och hav. Vi företräder alla 290 kommuners VA-organisationer. De förser 9,5 miljoner människor med rent vatten varje dag, året om.

Promemorians huvudförslag

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat två skrivelser från Naturvårdsverket och länsstyrelserna med förslag till ett nytt system för företagens miljörapportering. I den första skrivelsen har myndigheterna i skrivelserna lämnat förslag på en ny nationell digital lösning och de författningsändringar som behövs för att hantera information som ingår i företagens miljörapportering, det vill säga uppgifter som utövar av miljöfarlig verksamhet årligen ska lämna in till tillsynsmyndighet enligt 26 kap. 20 § miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av 26 kap. 20 a och b §§ miljöbalken samt information enligt E-PRTR-förordningen. Den nya digitala lösningen kallas i promemorian för Företagens miljörapportering (FMR).

Bakgrunden till förslaget är bland annat att det nuvarande systemet för företagens miljörapportering, Svenska miljörapporteringsportalen (SMP), inte går att uppdatera längre samt ökade krav på information från företagens rapportering av miljöfarlig verksamhet i Naturvårdsverkets och andra myndigheters uppdrag gällande nationell och internationell rapportering.

I den första skrivelsen föreslås att FMR bör utvecklas och förvaltas av länsstyrelserna, men för största nytta krävs både säkrad myndighetssamverkan och finansiering. För att stödja FMR krävs utveckling och anpassning av relaterade system och tjänster såsom anläggningstjänst, tillståndstjänst och behörighetstjänst. Införandet av FMR innebär också att Naturvårdsverket behöver utveckla och anpassa ett rapporteringsverktyg och det krävs en utveckling av de tjänster som tillgängliggör miljöinformation för allmänheten.

Naturvårdsverket och länsstyrelserna ser nytta i att först utveckla en första etapp av ett nytt system för företagens miljörapportering för att sedan kunna bygga vidare med fler funktioner och innehåll som kan skapa ytterligare nytta. Målsättningen är att det nya systemet på sikt kan fungera som en väg in för företagens miljöinformation som behöver nå olika myndigheter och branschorganisationer.

FMR etapp 1 ska leverera förslag på ett informationssystem som också ska tillgodose behovet av information från Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Sveriges geologiska undersökning för nationell uppföljning och internationell rapportering, samt för att uppfylla andra skyldigheter enligt Sveriges medlemskap i Europeiska unionen eller internationella åtaganden.

Naturvårdsverket och länsstyrelserna ser en nytta i att först utveckla en första etapp av systemet och sedan succesivt bygga vidare med fler funktioner och innehåll som kan skapa ytterligare nytta. Skrivelsen hanterar i huvudsak denna första etapp som inriktas på att göra rapportering av miljöinformation enklare för företag och verksamhetsutövare.

Det ska införas ett undantag från skyldigheten att lämna in uppgifter till länsstyrelserna via informationssystemet såvitt gäller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen. Inlämningen ska ske på det sätt som tillsynsmyndigheten

bestämmer. Det bedöms inte motiverat att utforma FMR så att systemet uppfyller kraven på hantering av säkerhetsskyddsklassificerad information. Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska därför inte lämnas in till länsstyrelserna i FMR.

I den andra skrivelsen redovisas ett kompletterande uppdrag där Naturvårdsverket redogör för alternativet att den nationella digitala lösningen utvecklas och förvaltas vid Naturvårdsverket.

Svenskt Vattens synpunkter

Svenskt Vatten är generellt mycket positiva till ett uppdaterat, förenklat och mer nutidsanpassat miljörapporteringsystem. Vi är också generellt mycket positiva till ansatsen om "en väg in" för olika typer av datarapportering. Svenskt Vatten ser att "en väg in"-systemet i framtiden kan ersätta den idag, ofta dubbla, rapportering, som sker till myndigheterna kopplat mot miljörapporter, rapportering av biogasdata, rapportering av slamhanteringsdata och rapportering enligt krav till följd av EU-medlemskap.

I det reviderade Avloppsdirektivet (EU 2024/3019) tillkommer en stor mängd data som ska rapporteras jämfört med tidigare gällande direktiv. Tillkommande krav på data att rapportera är exempelvis växthusgaser, energidata, analysdata av förekomst av mikroplast och PFAS. Svenskt Vatten anser ser positivt på att all nuvarande och framtida rapportering enligt krav till följd av EU-medlemskap kan rapporteras till FMR.

Svenskt Vatten anser det vara av stor vikt att fortsatt finansiering ges till berörda myndigheter för fortsatt utveckling, färdigställande och förvaltning av FMR. Vi bifaller förslaget om att utveckla FMR i etapper men finansiering av samtliga etapper bör beslutas i ett initialt skede.

Svenskt Vatten är positiva till att bistå med data från vårt eget statistiksystem VASS, under förutsättning att detta kan göras på ett informationssäkert sätt gentemot samtliga system. Vi är också positiva till förslaget att säkerhetsskyddsklassad information inte ska hanteras i FMR utan lämnas in i särskild ordning. Vi är vidare positiva till förslaget om en särskild sekretessbestämmelse för att säkerställa sekretessen för enskilda affärs- eller driftförhållanden.

Svenskt Vatten är tveksam till förslaget i 47 a § tredje punkten förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd som innebär ett utökat bemyndigande för Naturvårdsverket i fråga om miljörapportens innehåll för icke tillståndspliktiga verksamheter. Bemyndigandet är mycket brett och innebär att myndigheten kan föreskriva om alla typer av uppgifter som är relaterade till miljöbalkens tillämpningsområde och mål. Det framgår inte tydligt vilka uppgifter som ska krävas i en miljörapport med stöd av det föreslagna bemyndigandet och eftersom inlämnande av uppgifter i en miljörapport alltid innebär en extra administrativ börda bör bemyndigandet vara mer preciserat.

Svenskt Vatten tar inte ställning till om miljörapporteringsystemet bör utvecklas och förvaltas av Naturvårdsverket eller av länsstyrelsen (i den första skrivelsen föreslås Länsstyrelsen för utveckling och förvaltning medan det i den andra skrivelsen föreslås Naturvårdsverket).

Avslutningsvis anser vi att namnet *Företagens* miljörapporteringsystem är missvisande då det ger intrycket av att endast privata organisationer eller verksamhet som bedrivs i bolagsform avses. En stor andel av verksamhetsutövarna inom VA och inom andra områden drivs i kommunal eller annan offentlig regi vilket bör framgå av namnet.

Anders Almgren
Ordförande
Svenskt Vatten AB: styrelse

Pär Dalhielm
VD
Svenskt Vatten AB